

Dersin Amacı

İslamiyet öncesi Türk Tarihinin özelliklerini ele alarak kurulan devletleri öğretmeyi amaçladık. İslamiyet öncesi Türk Kültürü ve Medeniyeti diğer dünya devletleri ile karşılaştırılarak öğretilmektedir.
İslamiyet öncesi Türk tarihi, Türklerin İslamiyet'i kabul etmeden önceki kültürel, sosyal, siyasi, dini ve ekonomik hayatını konu alır. Bu dönem, Orta Asya'nın bozkırlarından başlayıp, Türklerin geniş coğrafyalara yayılmasına kadar olan süreçteki önemli gelişmeleri içerir. İslamiyet öncesi Türk tarihi; göçebe hayat, Orta Asya'daki Türk boyları, destanlar, hükümdarların yönetim biçimleri, eski Türk inançları ve çok daha fazlasını kapsar. Bu dönemdeki Türklerin tarihini anlamak, hem tarihsel hem de kültürel açıdan Türk milletinin kökenlerini anlamamıza yardımcı olur.

İslamiyet öncesi Türk tarihi dersinin amacı, öğrencilere Türklerin kökenlerini, tarihsel gelişimlerini, kültürel zenginliklerini ve toplumsal yapısını öğretmektir. Ayrıca, bu ders, öğrencilerin Türk milletinin tarihsel geçmişini ve medeniyetini daha iyi anlamalarını sağlar, Türk kültürünü modern dünyada da yaşatmalarına katkı sunar.

Dersin İçeriği

İslamiyet öncesi kültürü ve Medeniyeti, Avrupa Hunları, Hazarlar, Avarlar, II. Göktürk İmparatorluğu, Oğuzlar, Bugarlar, Sabirler (Suvarlar), Peçenekler, Kuman-Kıpçaklar. İslamiyet öncesi Türk kültürü ve medeniyeti dersi, Türklerin İslamiyet'i kabul etmeden önceki tarihsel, kültürel ve toplumsal yapıları hakkında bilgi sunan bir derstir. Bu dersin içeriği genellikle aşağıdaki başlıklardan oluşur: Türklerin Kökeni ve İlk Yerleşim Alanları Türklerin tarihsel kökenleri ve ilk göç yolları. Orta Asya'nın coğrafi yapısı, iklimi ve Türklerin bu bölgedeki yerleşimi. İlk Türk devletlerinin kuruluşu (Göktürkler, Uygurlar, Sasanilerle etkileşim vb.) Türklerin Sosyal Yapısı, Aile yapısı, toplumun temel birimleri. Boylar, kavimler ve Türklerdeki kabile yapısı. Göçebe yaşam tarzı ve bu yaşam tarzının kültüre etkileri. Toplumda kadın ve erkeğin rolü. Türklerin İnanç Sistemleri, Şamanizm, Tengricilik ve diğer Türk inanç sistemlerinin incelenmesi. Tanrı ve doğa ile olan ilişkileri, ahlaki değerler. Gök Tanrı inancı, kurbanlar ve dualar.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul 2020. Ahmet Taşağıl, Göktürkler, Bilge Kültür sanat Yayınları, İstanbul 2018. Akdes Nimet Kurat, Türk Kavimleri ve Devletleri, Ankara 1992. İbrahim Kafesoğlu, Türk Milli Kültürü, İstanbul 1995.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Klasik Sınıf İçi Ders Verilecektir. Sınıfta tarihi olaylar zinciri hakkında bağ kurma sebep ve sonuçlar anlatılacaktır Tarihi olayların ana kaynakları ve ilgili araştırma kitapları hakkında ders verilecektir.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Ders dışında Genel Türk tarihi ile ilgi araştırma eserlerin okunması tavsiye edilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Bu ders için yardımcı asistan yoktur.

Dersin Verilişi

İslam Öncesi Türk Tarihi ve Medeniyeti II dersi yüz yüze verilecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Kürşat Koçak

Program Çıktısı

- İslamiyet Öncesi Türk Tarihi ve Medeniyetini Açıklayabilir
- Tarihsel olayları tanımlayabilir.
- Uluslararası kültürler ve diğer devletler tarihi arasında ilişki kurabilir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1	Eski Türk Tarihi Coğrafyasının genel olarak tasviri ve temel giriş bilgileri bu derste verilecektir. Bozkır kültürü temel tanımları yapılacaktır. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s. 29-46.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Bozkır Kültürü ve Coğrafyası Temel Bilgiler verilecektir.	Uygulama dersi değildir.
2	İskitlerin Kökeni: İskitler, Orta Asya'nın steplerinde, özellikle bugünkü Kazakistan ve çevresindeki bölgelere yerleşmiş bir göçebe halktır. Hunların Ataları Hakkında temel bilgiler verilecektir. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s. 45-58	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	İskitler	Uygulama dersi değildir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
3	Hunlar, Orta Asya kökenli bir Türk boyudur. Asya Hun Devleti (M.Ö. 220 – M.S. 216) Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s. 58-72	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Hunlar	Uygulama dersi değildir.
4	Mete han sonrası Hun imparatorluğu ve çöküş evresi anlatılacaktır. Mete Han (MÖ 209 - MÖ 174), Hun İmparatorluğu'nu kurmuş ve Orta Asya'da büyük bir güç haline getirmiştir. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s. 72-88.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Mete han sonrası Hun imparatorluğu ve çöküş evresi anlatılacaktır.	Uygulama dersi değildir.
5	hunlar devrinde yaşayan Tingling adı verilen Türk boyları ve Türk olmayan diğer kavimler hakkında bilgi toplanacaktır. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s. 90-115.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Hunlar zamanında Türk ve diğer halk kitleleri	Uygulama dersi değildir.
6	Akhun devleti ve I.Göktürk Kağanlığı kuruluş ve yükseliş devri anlatılacaktır. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s. 117-148.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Akhun ve I.Göktürk Kağanlığı kuruluş ve çöküş devri anlatılacaktır.	Uygulama dersi değildir.
7	Fetret devri ve II.Göktürk Kağanlığı kuruluş ve çöküş devri. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları s.152-173.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Fetret devri ve II.Göktürk Kağanlığı kuruluş ve çöküş devri anlatılacaktır.	Uygulama dersi değildir.
8		Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Vize	Ara Sınav	Uygulama dersi değildir.
9	Göktürkler ve Eski Türk devlet modeli Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s.175-196.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Göktürkler ve Eski Türk devlet modeli anlatılacaktır.	Uygulama dersi değildir.
10	Uygur Kağanlığının kuruluşu, yükselişi ve çöküşü. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s. 197-219	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Uygur Kağanlığı	Uygulama dersi değildir.
11	Kırgızlar,Kimekler, Türgişler boylar tarihi ana hatları ile anlatılacaktır. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s.221-238.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Kırgızlar,Kimekler, Türgişler	Uygulama dersi değildir.
12	Oğuz, Karlık ve Avrupa Hun devletinin ana hatları ile kuruluş, gelişme ve çöküş evresi anlatılacaktır. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s.239-262.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Oğuz, Karluk, Avrupa Hun devletinin ana hatları ile kuruluş, gelişme ve çöküş evresi anlatılacaktır.	Uygulama dersi değildir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
13	Avarlar-Sabarlar- Hazarlar gibi Türk boylarının ana hatları ile genel tarihi hakkında bilgi verilecektir. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s.262-280.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Avarlar-Sabarlar- Hazarlar	Uygulama dersi değildir.
14	Büyük Bulgar Devleti ve Peçenekler gibi Türk boylarının ana hatları ile genel tarihi hakkında bilgi verilecektir. Bkz. Ahmet Taşağıl, Kök Tengri'nin Çocukları, s.288-300.	Bu dersin Laboratuvarı yoktur.	Bu haftaki dersimizde sözlü anlatım tekniği Derste, okunan metinler üzerinden soru-cevap yöntemiyle konunun temel noktaları ele alınacaktır. Ayrıca projeksiyon üzerinden harita vb mlz. yansıtılarak ders anlatılacaktır.	Büyük Bulgar Devleti ve Peçenekler	Uygulama dersi değildir.
15		Bu dersin Laboratuvarı yoktur.		Final sınavı yapılacaktır.	Uygulama dersi değildir.

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Ara Sınav Hazırlık	1	3,00
Final Sınavı Hazırlık	1	3,00
Derse Katılım	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00
Vize	1	1,00
Alan Çalışması	5	2,00
Sözlü	3	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Diğer	4	2,00
Bütünleme	1	1,00
Tartışmalı Ders	5	1,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Vize	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15
Ö.Ç. 1															
Ö.Ç. 2															
Ö.Ç. 3															

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Tarih Öncesi, Eskiçağ, Ortaçağ, Yeniçağ, Yakınçağ ve Yaşadığımız Çağ gibi tarihin temel alanlarına ait olay ve olguları bilimsel yöntem ve teknikler yardımıyla kavramsallaştırır ve bu kavramları tanımlar.
- P.Ç. 2 :** Tarihsel verileri keşfeder, yorumlar, çözümler, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirir.
- P.Ç. 3 :** Tarihsel sorunları tanımlar, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir, kuramsal ve uygulamalı bilgilerle analiz eder.
- P.Ç. 4 :** Öğrenme süreçlerinde disiplinler arası yaklaşımı analitik olarak kullanır.
- P.Ç. 5 :** Ulusal ve evrensel değerlere sahip olarak milli kültür ile uluslar arası kültür ve medeniyetler arasında ilişki kurar, kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 6 :** Toplumların gelişim özelliklerini ve farklılıklarını kavrayarak toplumların tarihi geçmişi ile şu andaki durumu arasında ilişki kurar.
- P.Ç. 7 :** Tarih alandaki bir konuya uygun materyal geliştirir; bilgi ve tecrübe kazanımlarını farklı yöntemlerle kullanır.
- P.Ç. 8 :** Kendini bir birey olarak tanıır; yaratıcı ve güçlü yönlerini kullanır, kişisel ve kurumsal iletişim ve etkileşim kurar.
- P.Ç. 9 :** Alanıyla ilgili öğrenme gereksinimlerini belirler.
- P.Ç. 10 :** Yaşam boyu öğrenme ve kalite yönetim süreçlerini öğrenebilir ve uygular; alanındaki sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.
- P.Ç. 11 :** Toplumsal sorumluluk bilinciyle mesleki proje ve etkinlikler planlar ve uygular.
- P.Ç. 12 :** Tarih alanının gerektirdiği yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B1 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Bilişim teknolojilerini kullanır ve takip eder.
- P.Ç. 14 :** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, mesleki ve ahlaki değerlere uygun davranış kalıpları geliştirir.
- P.Ç. 15 :** Kazanacağı bilgi birikimi ile sorumluluğu altında çalışanların öğrenme gereksinimlerini belirler, lisansüstü eğitimin gereklerini yerine getirir.
- Ö.Ç. 1 :** İslamiyet Öncesi Türk Tarihi ve Medeniyetini Açıklayabilir
- Ö.Ç. 2 :** Tarihsel olayları tanımlayabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Uluslararası kültürler ve diğer devletler tarihi arasında ilişki kurabilir.